

PRVI ZAKUPNI VRTIČKI

Rojstni dan vrtničarstva

28. marca je Skupnost ljubljanskih vrtničarjev ob Cesti dveh cesarjev razdelila prvih 62 zakupnih vrtničkov, 300 m², kolikor meri en vrtniček, ni malo. Na njem bodo vrtničarji lahko pridelali zelenjavo za vsaj pet ljudi. Danes, ko cene vrtninam vrtočlavo rastejo, to ni kar tako. In ker v vrsti čaka že preko 4600 novih interesentov za vrtničke, to pomeni, da je še kako nujno, da čimprej najdemo še nove in nove površine, na katerih bi lahko organizirali vrtničarstvo. Z organiziranjem vrtničarstva ima Skupnost ljubljanskih vrtničarjev več ciljev – samooskrbo z zelenjavo, tržno prodajo presežkov vrtnin, vrtničarstvo je pomemben člen v splošni ljudski obrambi in družbeni samozaščiti, vrtničarji so ljubitelji narave in čiste okolja. Z urejenim vrtničarstvom hoče zatreti bobotno širjenje divjega vrtničarstva, črnih gradenj, divjih odlagalšč odpadkov, smeti.

»Ne nazadnje je zlasti pomembno naše hotenje po resničnem medsebojnem zblizevanju«, je na slovesnosti, ob delitvi prvih zakupnih vrtničkov povedal predsednik Skupnosti ljubljanskih vrtničarjev Pavle Šegula in nadaljeval: »Prav zato poskušamo sredi odtujene džungle betona in asfalta ustvarjati prijetno zelene oaze srečnih in zadovoljnih ljudi, oaze resničnega prijateljstva ljudi, ki se bodo vedno bolj aktivno vključevali v krajevnih skupnostih v naša sodobna dogajanja in njihova progresivna reševanja. Menim, da je prav to ena poglavitnih nalog, ena najdragocenejših bilk, ki jih bomo skrbno negovali, razvijali in krepili med nami.«

Neizmerno veselje

Prav lepo je bilo videti srečne obraze ljudi, ki so prvi prejeli v zakup vrtniček. Niso bili le Vičani – nasprotno, med Slovenci je bilo tudi veliko Hrvatov, Bosancev, Vojvodincev, Srbov, Makedoncev,

da, celo Bolgari so bili med njimi. Na 20 hektarih se bodo vsakodnevno srečevali in najbolj neposredno razvijali bratstvo, enotnost. Vsak med njimi je na svojem vrtničku že videl solato, peteršilj, korenje, zelje in kaj vem, kaj še vse.

Morda so se celo spogledovali in premišljevali, kdo bo na vrtničku imel lepši pridelek. In ker gre za družine, so bili zraven tudi otroci. Že na kratki slovesnosti so se sporazumeli med seboj. In lepo je to, saj bodo odslej veliko uric lepega vremena preživeli skupaj? Skupnost vrtničarjev je mislila tudi nanje – v prihodnosti jim bodo lepo uredili igrišče.

Poslušaj samo na Viču

Skupnost ljubljanskih vrtničarjev je organizirano vrtničarstvo že dolgo pripravljala. »Da nismo ostali le pri lepih besedah in dobrih namenih, gre poglavitna zasluga in naša zahvala uvidevnosti Skupščine občine in družbenopolitičnih organizacij Vič-Rudnik, zlasti predsedniku komiteja za kmetijstvo, gozdarstvo in preskrbo Viktorju Marincu, delavcem, samoupravnim organom in vodstvu TOZD Posestva s Francem Zalarjem na čelu, pa tudi Marjetki Stražičar iz KZ Ljubljana in še mnogim drugim. Značilno je, da je med ljubljanskimi občinami gospodarsko najmanj razvita občina edina prislunhila potrebam in stiski delovnih množic ter jim priskočila s 23 ha zemlje na pomoč, medtem, ko je v vseh ostalih ljubljanskih občinah ostalo doslej le še na lepih besedah, je povedal Pavle Šegula.

Prve zakupne vrtničke so poimenovali Vzorčna vrtničarska skupnost Mala gospodarstva, kot spomin na kmetijsko zadrugo Mala gospodarstva, v okviru katere so bile pred 30. leti organizirane prve akcije množičnega zakupnega vrtničarstva. N. Č.

MED USODNIM IN JUBILEJNIM LETOM

Divjaki plenili kralja voda

Tudi conski odbor »Porečje Ljubljani- ce«, v katerem so ribiške družine Vrtnička, Barje, Vevče in Dolomiti, je proučil v minulih tednih zapise o lanskoletnem delu in dogajanju.

V naši občini so ribiči združeni v dveh družinah. RD »Barje« gospodari z vodami Ljubljaniče in njenih pritokov na obširnem barju, RD »Dolomiti« pa bdi nad ribjim življenjem Gradaščice in njenih pritokov.

Leto 1983 bodo opisovali v dolgoletnih kronikah kot sušno leto, v katerem so se vodotoki dolgo časa oboležili in lenivo vlekli po svojih strugah. Nič drugače ni bilo z Ljubljaničo in Gradaščico. Prva je doživela katastrofo 30. julija, ko so po izsledkih analize vode zašle vanjo iz borovniškega Fenolita nadpovprečne količine formaldehida in fenola. Med izlivom Borovniške v Ljubljaničo in sotočjem Ljubljaniče s Savo je poginilo ogromno rib. Izračunali so, da je nastala škoda dosegla 21,5 milijona dinarjev ali več škot dve milijardi starih dinarjev. Ra-

zumljivo je, da bodo ribiške družine oziroma conski odbor »Porečje Ljubljaniče« zahtevali povrnitev škode.

Tudi živelj Gradaščice je zaradi nizkega vodostaja in tople vode doživljal pogubne dneve. Kopalci so se prelevili v divje ribiče in se podili za kraljem slovenskih voda – sulcem. Neusmiljeno so ga trebili in povzročili škodo, ki jo bo poleg Gradaščice občutila tudi Ljubljaniča. V tej naši hudourniški rečici namreč gojijo mladice sulca in jih odrasle vlagajo v osrednji vodotok Ljubljanskega barja.

Zaradi vseh teh pogubnih lanskoletnih dogodkov čaka conski odbor v 20. letu njegovega obstoja nadpovprečno veliko dela. V sodelovanju z Zvezo ribiških družin Ljubljana in zavodom za ribištvo bodo vložili v gojitvene potoke postrv, v ostale vode pa sulca, lipana, belico, krapa, podust, platnico in ščuko, katere rod se je v preteklih letih močno zredčil v potokih in rekah porečja Ljubljaniče. S. J.

AKCIJA ČIŠČENJA OKOLJA

Najbolje v Rakovi Jelši

7. april, dan čistilne akcije, je za nami. Rezultati akcije so dobri, še več, odlični so, še posebno, če jih primerjamo z lanskimi.

Lani se je naša občina v tej akciji slabo odrezala. Odziv krajanov, občanov, je bil slab. Letos pa smo po rezultatih, ki so vidni predvsem v odpeljanim odpadnem materialu, že na tretjem mestu v Ljubljani. TOZD Javna higiena, ki je svoje delo izredno dobro opravila, je iz naše občine odpeljala 141 kubičnih metrov odpadkov, največ iz Rakove jelše, kjer so se akcije udeležili predvsem bodoči vrtničarji, na prste pa bi lahko prešteli domačine. Zelo slab pa je bil odziv v KS Vrhovci, kjer so se v akcijo vključili praktično samo vrtničarji, KS pa je popolnoma odpovedala.

Nasploh lahko trdimo, da je bil slab odziv v mestnih krajevnih skupnostih, slab pečat pa nosijo tudi delovne organizacije in organizacije sindikata.

Vrtničarji na čistilni akciji

7. in 14. aprila so se vrtničarji zbrali pri lesenem mostičku čez Lahov graben – Pot na Rakovo jelšo. Čistili so zemljišče na katerem bodo bodoči vrtnički. Zbralo se je zares veliko število ljubiteljev narave in čistega okolja in predvsem ljudi, ki nestrno pričakujejo »svoj« košček zemlje, svoj vrtniček.

Zanimivo in nič kaj razveseljivo pa je dejstvo, da se domačini iz Rakove jelše akcije skorajda – z na prste preštetimi izjemami niso udeležili, pa čeprav je bila imaznija predvsem plod njihovega »dela«.

Akcija pa seveda ni bila le na določen dan, ampak je tekla še ves naslednji teden, tako da bodo rezultati še boljši. N. Č.

V HORJULU

Z zabojniki nad odpadke

Potem ko so si dolga leta pomagali zgolj z divjimi smetišč in jamami, se Horjulčanom naposled le obetajo nekoliko bolj urejena zbirališča za odpadke. Po vsem kraju so namreč pred dnevi razmestili posebne zbirne zabojnike, v katere naj bi krajanji poslej metali vse manjše odpadke, medtem ko bodo za večjo kosovno navlako mimo tega pripravili poseben odvoz in sicer dvakrat na leto.

Zabojnike, ki jih je za zdaj le polovica od načrtovanih, bodo predvidoma praznili (odvažali) vsak teden, pri čemer naj bi posamezen kontejner vsrkaval nesnago desetih hiš. Tako naj bi tudi posamezna hiša prispevala 2000 din za nakup zabojnikov (kar je dobra desetina njihove nakupne vrednosti), medtem ko naj bi prispevek za samo njihovo uporabo krajanji plačevali po kvadraturi koristne stanovanjske površine (1,76 din kvadratnega metra na mesec).

Novi sistem odstranjevanja nesnage je v kraju že pred prvim odvozom našel precej pristašev, nekateri, še posebej tisti, ki smeti sami sežigajo, ali pa jih imajo le neznatno količino, pa se mu seveda na vse kriplje upirajo. Vsekakor pa je upati, da se bo slednjič le našel kompromis in da bo koristna novost tudi pri krajanjih dobila zeleno luč. B. VRHOVEC

ZAKAJ TAKO?

Spomladansko požiganje ne koristi ničemur

Spomladansko požiganje podrasti ni le z zakonom prepovedano, je tudi nevarno in škodljivo.

Že vrsto let, zlasti pa zadnja leta smo priča nedovoljenemu, škodljivemu in neodgovornemu požiganju podrastja po ljubljanskem barju. Takega početja se lotevajo ne toliko stari kmetovalci, ki so dejanski ljubitelji narave v najširšem smislu in dobri poznavalci barjanske zemlje, ki se zavedajo škodljivosti takega početja, kot nekateri »sodobni pridelovalci hrane«, ki v svojem ozkem interesu skušajo kar

najhitreje »sanirati« barjansko zemljo in jo pripraviti za obdelovanje. Ne zavedajo pa se, da je požiganje podrastja z zakonom prepovedano, nevarno in škodljivo tudi za njih, saj na ta način uničujejo tudi najboljšo zemljo povrhnjico, ki je že tako plehka na Barju. Pri današnji mehanizaciji in seveda tudi pridnim rokam res ni težko očistiti in pripraviti barjanskih tal za obdelovanje.

Omenjeni nevestneži in nepoznavalci pa se še manj zavedajo, koliko s svojim početjem škodujejo zlasti mali divjadi. Vses-

»Sploh ne razumem teh ljudi. Kar ne pozidajo, pa požgejo.«

plošno je znano da so nekatere vrste male divjadi, še zlasti na obrobju mesta v upadanju in si lovske organizacije s svojim članstvom prizadevajo v okviru skromnih sredstev in še zlasti s prostovoljnimi delom obdržati določen stalež.

Prav tako je tudi res, da so prva spomladanska legla najboljša in kasneje odpornejša za preživetje in do prvega spravila trave in ostalih poljščin že odrastejo, tako da se lahko umaknejo takim in drugim tehničnim sredstvom. S spomladanskim požiganjem pa uničimo prav ta legla divjadi in s tem napravimo naravi in družbi neprecenljivo škodo, saj je tudi divjad družbena imovina, ki jo moramo čuvati vsi, še zlasti pa lovci, kar bomo tudi počeli s svojimi kontroliranimi obhodi.

LD RAKOVNIK